

ЗАЕДНО

ФИРМЕНО ИЗДАНИЕ НА

АСАРЕЛ МЕДЕТ

ГОДИНА 20, БРОЙ 242 7/2023

ГОДИНИ ФИРМЕНО ИЗДАНИЕ

**ПОЛУЧИХМЕ
НАГРАДАТА „БИЗНЕС
ХОНОРИС КАУЗА“
НА В. „24 ЧАСА“**

**УСПЕШНО СЕ
ДИПЛОМИРА
5-ИЯТ ВИПУСК
НА ДУАЛНОТО**

**ДЕНЯТ
НА МИНЬОРА
СЕ ЗАВРЪЩА
С ДВА КОНЦЕРТА**

Изпълнение на основните натурални и технологични показатели от основните цехове - „Рудник“, „Обогатителна фабрика“ и „Водно-отпадно стопанство, пречиствателни станции, екстракция и електролиза“ спрямо плана за месец ЮНИ 2023 г.

В Обогатителна фабрика е постигнато 22,81% качество на медния концентрат

Изпълнение спрямо плана за ШЕСТТЕ МЕСЕЦА на 2023 г. на основните натурални и технологични показатели от основните цехове - „Рудник“, „Обогатителна фабрика“ и „Водно-отпадно стопанство, пречиствателни станции, екстракция и електролиза“

ISO 9001
ISO 14001
ISO 45001
ISO 50001

INTEGRATED
MANAGEMENT

4500 Панагюрище
площадка „Асарел“

0357 60 248

pbox@asarel.com

zaedno@asarel.com

www.asarel.com

Асарел-Медет АД

asarelmedet

Asarel-Medet JSC

Asarel Medet

AsarelMedetJSC

ИЗДАВА
„АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД

Дежурен редактор
Анелия РАЛЕНЕКОВА

Графичен дизайн
и предпечат
Сивилиана КОТЛАРОВА

Печат
БЕЛЛОПРИНТ ООД

OLME

Средна цена
на медта
на Лондонската
метална борса
за м. юни
2023 год.
/\$/тон/
8 386.23

„ЗАЕДНО“ ВЕЧЕ 20 ГОДИНИ

Годината е 2003. Симеон Сакскобургготски е премиер на България, а Марко Мечев отново е избран за кмет на община Панагюрище. ЦСКА става шампион на България по футбол, а на медийния пазар се появяват спортното радио „Гонг“ и „Господари на ефира“. Будките за вестници са препълнени с печатни издания, социалните мрежи са само в сценариите на фантастичните филми, а през месец юли 2003 г. по работните места в „Асарел-Медет“ се появява първият брой на вътрешнофирмения бюлетин. 20 години по-късно 8-страничното издание вече е „пораснало“ на 24 страници и е надживяло голяма част от популярни навремето печатни издания като „Дневник“, „Пари“, „Новинар“, „Континент“, „Монитор“, „Сега“ и др.

Първият брой на фирменото ни издание е резултат от усилията на отдел „Комуникации“, който тогава се ръководи от Румяна Андреевска, а в екипа са Мария Байрякова, Нина Рагулова, Мина Барова и Бојко Николов. „Раждането“ на бюлетина съвпада с въвеждането на новата Интегрирана система за управление на качеството на продукцията, околната среда и безопасните условия на труд. Това, заедно с обръщението на тогавашния изпълнителен директор г-р инж. Лъчезар Цоцорков, са водещите публикации на първата страница на изданието от месец юли 2003 г.

Мария Байрякова е един от колегите, участвали дейно в създаването на фирменото издание от 2003 до 2015 г. „Това, което няма да забравя, което ми се иска да запомните и вие е, че вътрешнофирменият бюлетин се роди като поредната творческа идея на г-н Лъчезар Цоцорков“, казва Мария Байрякова. „Радвам се, че и сегашният екип на отдел „Комуникации“ развива неговите идеи с чувство за историчност, с професионализъм и със сърце. Писаното остава...“, добавя тя. Писаното остава – припомняме си и ние всеки един месец. Благодарим Ви, колеги, за споделените думи, мисли и идеи!

Христо ПАЕВ, експерт „Връзки с обществеността“

ЮБИЛЕЯТ В ЦИФРИ

За 20 години са издадени общо 240 броя от фирменото ни издание, а над 5 хиляди са статиите и интервютата в него. От 2020 г. списанието има и свое електронно издание, а от 2022 година вече е част и от Библиотеката на Конгреса на Съединените американски щати.

„Асарел-Медет“ получи наградата за инвестиции в региона от конкурса „Бизнес хонорис кауза“

За втора поредна година вестник „24 часа“ отличи компаниите, които променят средата чрез своята корпоративна социална отговорност. Те инвестират в различни направления като образование, здраве, местни общности, благотворителни каузи, култура, спорт и др.

Дружеството ни бе отличено в категория „Повишаване качеството на живот в общината“, а приза получи инж. Ивайло Василев, директор „Иновации, планиране и развитие“. „Много е важно как подкрепяме средата, в която живеем.

„Асарел-Медет“ е компания, която е инвестирала много в средата, но и в талантите, които работят в тази компания, да се чувстват добре.“ Това каза зам.-министърът на иновациите и растежа Мартин Гиков, който връчи наградата „Бизнес хонорис кауза“ на компанията.

„Тази награда е много ценна, защото грижата за обществото и подпомагането на региона на Панагюрище не е просто точка от фирмената политика, а дълггодишна визия, която следваме“, каза Ивайло Василев, който прие наградата от името на „Асарел-Медет“. „Приемаме я като отговорност и ще продължим да бъдем социално отговорна компания“, посочи още той.

Награждаването се състоя на 7 юли в Балната зала на хотел „Интерконтинентал“ в София, а отличените фирми получиха жезла кадуцей, символ на съзидателната сила и мира, който е статуетката на „Бизнес хонорис кауза“. На този ден 12-те български компании косвено станаха съпричастни към визитата на украинския президент Володимир Зеленски у нас. Заради посещението церемонията промени графика си, така че медиите да чуят за добрите каузи, които са неотменна част от големия и отговорен бизнес в България.

ИТАЛИАНСКИ АВТОМАТИЗИРАНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ СТАНЦИИ СЛЕДЯТ ВРЕМЕТО В „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“

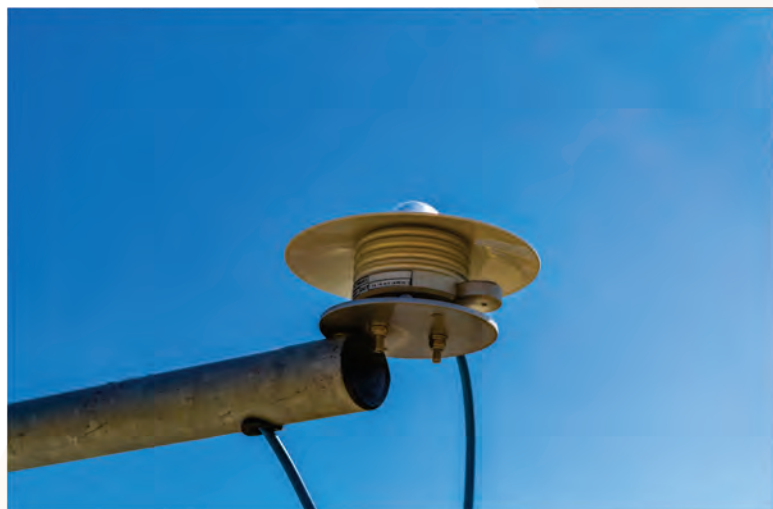
Четири автоматизирани метеорологични станции следят времето на територията на производствената площадка на „Асарел-Медет“. Те са разположени в района на диспечерския пулт, хвостохранилище „Люляковица“, в района на Ловна хижа и на промишлена площадка „Медет“. През месец юли тази година беше извършено надграждане на системата и четирите станции бяха свързани с оптичен кабел, което позволява дистанционен контрол от страна на колегите от отдел „Минно инженерство“. Въведено е и SMS известяване.

Автоматизираните метеорологични станции са италианско производство - на компанията MTX S.r.l. Всяка една от тях измерва и записва в база данни температура на въздуха (минималната, средна и максимална температура за всеки час), относителна влажност на въздуха, слънчева радиация, атмосферно налягане, посока и скорост на вятъра, както и количество на падналия дъжд на час. Станциите осигуряват издържани във времето, подлежащи на анализ и корелация метеорологични данни, необходими за планирането и реализацията на инвестиционната и производствена дейност на „Асарел-Медет“ АД.

„При извънредни ситуации тази технология ще ни позволи да получим своевременно информация за размера на атмосферната аномалия и чрез бързи действия да предотвратим екологични и материални щети, като реагираме своевременно при интензивни дъждове, силен вятър и други“, обяснява инж. Красимир Кърпаров - ръководител на звено „Устойчивост на откосите“ към отдел „Минно инженерство“.

Предимствата на автоматичните метеорологични станции са, че отчитат климатичните характеристики във времето на територията на Западно насипище, визуализират и дават възможност за анализ и корелация на базата данни за определен период от време, а натрупването на база представителни данни за климатичната характеристика на района, може да бъде използвана за различни видове изчисления. Не на последно място автоматизираните станции елиминират човешка намеса при събирането на данните /и съответно грешка/ при регистрирането, анализа и представянето на данните по различните климатични показатели.

Христо ПАЕВ, експерт „Връзки с обществеността“

ЗА 10 ГОДИНИ „АСАРЕЛ“ СЪЗДАВА СЪВКУПНО ТЪРСЕНЕ НА СТОКИ И УСЛУГИ В НАЦИОНАЛНАТА ИКОНОМИКА ЗА 5,1 МЛРД. ЛЕВА

Панагюрската минна компания отчита за 2022 г. инвестиции в модернизация, иновации и световно признание

Модернизация на производството, инвестиции в иновативни проекти и световно признание за председателя на Надзорния съвет Димитър Цоцорков. Така изглежда 2022 г. за „Асарел-Медет“ АД, обобщена в едно изречение. В условията на глобална несигурност панагюрската компания продължи политиката си и инвестира 74 милиона лева по седемте програми за устойчиво развитие през 2022 г.

От тях 53 млн. лева са вложени в изпълнението на стратегическите проекти и задачите за модернизация, включени в програмата „Качество, производителност и устойчивост“. Останалите проекти обезпечават изпълнението на годишните програми „Подобряване на здравословните и безопасни условия на труд“, „Екология“, „Енергийна ефективност“, „Развитие на минерално-суровинната база“, „Развитие на човешки капитал“ и „Корпоративно развитие“.

Откроява се проектът за преместването на ново стъпало на напипообразователя на Циклично-поточната технологична линия за транспорт на откритие. Впечатляващото със своите габарити минно съоръжение – високо колкото 5-етажна сграда, беше преместено на разстояние от около 2 км при преодоляване на денивелация от 50 метра, което се прави за първи път в историята на компанията.

Продължиха инвестициите и в иновативни проекти. През 2022 г. Европейската комисия одобри нов научно-изследователски проект AGEMERA, в който „Асарел-Медет“ е единствената българска минна компания, която си партнира с още 19 други организации от 9 страни. Целта на новия проект е да отключи потенциала на Европа в областта на критичните материали за зеления преход чрез извършване на модерни геоложки и геофизични проучвания на обща площ от над 4700 кв. км в Стария континент. По този начин ще се детайлизира картата на критичните материали – кобалт, боксит, литий, ванадий, ниобий, манган и др., което е от стратегическо значение за развитието на икономиката и суровинната осигуреност на Европейския съюз.

Панагюрската компания, която е един от лидерите в рогната минерално-суровинна индустрия, планира да запази инвестиционния темп и през 2023 г. Заложените средства по фирмените програми за устойчиво развитие са над 138 млн. лв.

ПРИЗНАНИЕ

През 2022 г. председателят на Надзорния съвет г-н Димитър Цоцорков стана първият българин и първият мениджър на минна компания в света, който получи наградата за принос към целите на ООН за устойчиво развитие *SDG Pioneer* от Глобалния договор на ООН. Той стана един от десетимата глобални призори, след като преди това беше избран за български победител. Димитър Цоцорков получи и отличието „Мистър Икономика“ в конкурса на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България, което е признание за бизнес резултатите на компанията.

ЕФЕКТЪТ „АСАРЕЛ“

Пълното въздействие от добивната и пре-работвателната дейност на компаниите от групата „Асарел“ след отчитане както на преките ефекти от извършените разходи, така и на генерираните допълнителни вторични ефекти по веригата на стойността може да се оцени като създадено съвкупно вътрешно търсене в националната икономика през 2021 г. в размер на 652 млн. лева, посочват от Института за пазарна икономика.

Извън ефектите върху стопанския оборот по линия на търговските взаимоотношения на „Асарел-Медет“, през 2021 г. предприятията в групата „Асарел“ генерират плащания на данъци, такси, осигуровки и концесионно възнаграждения в общ размер от близо 53 млн. лв.

От Института за пазарна икономика оценяват преките въздействия от дейността на групата „Асарел“ на общо около 3,3 млрд. лева за периода от 2012 до 2021 г, непреките

допълнителни въздействия – на над 1,8 млрд. лева, или съвкупно е създадено над 5,1 млрд. лева допълнително търсене на стоки и услуги в българската икономика.

Анализът сочи, че за периода 2012–2021 г. „Асарел-Медет“ АД е неизменно сред 70-те най-големи нефинансови предприятия в страната по приходи от продажби и в топ 3 на предприятията в добивната индустрия. Панагюрската компания е сред най-големите индустриални инвеститори в България, като има огромен ефект върху икономиката и социалната среда в района на Панагюрище, посочват от ИПИ.

Водещи в това отношение са инвестициите в здравеопазването, образованието, туризма, културата и спорта.

Развитието на туристическата инфраструктура чрез дъщерното дружество „Тракийски хотелиери“, както и инвестициите в сферите на културата и спорта, провокират допълнителен интерес към Панагюрище. Реализираните нощувки в града се увеличават от около 22 хил. през 2015 г. до близо 48 хил. през 2019. Въпреки негативните ефекти от пандемията, през 2022 г. се отчита рекорд, като регистрираните нощувки в Панагюрище достигат 52,3 хил. в рамките на годината. Достъпът до здравни услуги в община Панагюрище вече е на съвсем ново ниво, което безспорно е резултат от инвестицията на минната компания в местната болница – МБАЛ „Уни Хоспитал“. Броят на болничните легла се увеличава от около 150 в периода 2011-2015 до около 340 легла в периода 2016-2021 г. Най-отчетливият показател за трансформацията на здравеопазването в Панагюрище е ръстът при броя на лекарите. Докато в периода 2011-2014 г. в общината има около 70 лекари, през 2016-2018 г. техният брой вече е в рамките на 170-180, а през 2019-2021 г. вече надвишава 200. Инвестициите в болницата и покачването на броя на лекарите и медицинските специалисти прави сектора на здравеопазването един от най-динамичните в местната икономика в последните години. Панагюрище е устойчиво на второ място в страната по показателя население на един лекар. На първите три места са Плевен (89), Панагюрище (106) и Пловдив (117). В челото, наред с Панагюрище, са големи общини, които имат медицински университети и развита болнична мрежа, посочват в анализа си от ИПИ.

ПАЗИ СЪРЦЕТО СИ!

Сърцето ни е уникален орган. То непрекъснато изпомпва обогатена с кислород и хранителни вещества кръв през цялото тяло, за да поддържа живота. Тази помпа, с големината на юмрук, се свива и разпуска над 100 000 пъти на ден, изпомпвайки около 7500 литра кръв ежедневно.

Заболяванията на сърдечно-съдовата система заемат едно от първите места сред заболяванията на вътрешните органи в целия свят. Те често са причина за загуба на работоспособността и преждевременна смърт.

Най-честите форми на сърдечно-съдовите болести са мозъчно-съдова болест и високо кръвно налягане. Всеки трети българин е застрашен от поява на сърдечно-съдови заболявания, показват резултатите от първото голямо скринингово проучване в България, според д-р Здравко Каменов, ендокринолог в Александровска болница.

Какви процеси лежат в основата на сърдечно-съдовите заболявания?

В основата на сърдечно-съдовите болести е развитието на атеросклеротични плаки, които запушват в различна степен една или повече артерии. Това затруднява притока на кръв и кислород до органите, а сърцето трябва да работи усилено срещу по-голямо съпротивление, за да изпомпва кръвта. Най-показателните симптоми за заболяване на сърдечно-съдовата система са: задух, умора /в покой или при физически труд/, бледост, обилно изпотяване със студена лепкава пот, учестено дишане, болки в сърдечната област и в областта на гръдната кост, изтръпване на лявата ръка, панически страх. Много е важно болният веднага да бъде обездвижен и да остане в покой, докато не се окаже спешна помощ от медицинско лице, тъй като това може да е свързано с получен инсулт или инфаркт.

Рискови фактори за сърдечно-съдовите заболявания

Няма една единствена причина за сърдечно-съдовите заболявания. Факторите, увеличаващи риска от развитието им, може да не се повлияват или да се повлияват трудно (пол, напредване на възрастта, наследствена предразположеност), но има и такива, които се повлияват ефективно или са обратими. Дори да имаме по-висока предразположеност към сърдечно-съдово заболяване, това не означава, че непременно ще се разболеем от него. Напротив, напълно възможно е да се предпазим, ако предприемем мерки, с които да намалим или елиминираме действието на останалите рискови фактори на околната среда.

Обратими рискови фактори са: тютюнопушене, липидни нарушения, затлъстяване, /особено когато е свързано с голяма коремна обиколка/, високо кръвно налягане, физическа неактивност, висока кръвна захар или диабет, повишена склонност към образуване на кръвни съсиреци, психологически стрес, както и някои географски фактори /мека питейна вода/.

Вредното въздействие на рисковите фактори се умножава при тяхната комбинация, ето защо е важно да се стремим да намалим комбинираното вредно влияние на няколко от тях. Повечето от обратимите фактори се повлияват от храненето. Променяйки здравословно модела си на хранене, ние можем да намалим съществено вероятността да се разболеем от сърдечно-съдови заболявания.

ПОВЕЧЕ ВОДА В ЖЕГИТЕ

Важен рисков фактор през лятото са високите температури и продължителното излагане на слънце и то не само при хората със сърдечно-съдови заболявания. Дехидратацията е един от факторите, на които можем да повлияем и без да се налага за това да се допитваме до доктора.

Колко вода да пием?

Едно от нещата, които определят количеството вода, което трябва да изпиваме на ден, е физическото натоварване, особено при високи температури. Дори без натоварване, повечето хора губят дневно около 1,5 - 2 литра течности заради физиологичните процеси в тялото. Когато работата е натоварваща и е горещо, загубата е много по-голяма, защото тялото се поти повече, а носенето на специално работно облекло и лични предпазни средства може да увеличи загубата на течности допълнително. Ако през деня сме загубили 2 литра течности, то те трябва да се набавят под една или друга форма. Това може да стане чрез приемане на сокове, айрян, прясно мляко, газирани напитки, супи, плодове, зеленчуци и др. Кафето и кофеиносъдържащите напитки като черен или зелен чай, кола и др. могат да се включат в количеството приети течности, но само ако съдържанието на кофеин не надхвърля 250 мг на ден, защото за тази доза е доказано, че при повечето хора не предизвиква отрицателни ефекти.

Къде е водата в цялата сметка?

Когато сметнем количеството на течностите, които поемаме през деня, то от значение е поне половината от него да се пада на водата. Това означава, че при необходимост от 2 литра течности, водата трябва да е 1 литър.

Какво губим при изпотяването?

Освен вода, при изпотяване тялото губи и минерали, като най-много чрез потта се губи натрий. При интензивно изпотяване загубата му може да варира между 4 и 10 грама на ден. Водата сама по себе си не може да осигури набавянето на натрий, а изпиването на твърде много вода пък може да доведе до намаляването на натрия в тялото. Затова при високи температури, не трябва да се пропуса набавянето му, а това става най-лесно чрез приемането на сол - най-често с добавяне в храната или пиенето на подсолена айрян, като за хората с високо кръвно налягане това трябва да става с повишено внимание/. Идеалната напитка за хидратиране при изпотяване трябва да съдържа натрий и да не съдържа захари.

Как да пием вода?

Част от хората пият вода два или три пъти на ден и то в големи количества. Други пият вода или някаква течност, когато се почувстват жадни. И в двата случая това не е оптимално. Изпиването на голямо количество вода наведнъж води до по-бързо отделяне на течностите чрез уриниране и жаждата не се утолява. Това може да причини главоболие, гадене и дори повръщане, когато се работи при високи температури. Това е така, защото тялото може да абсорбира максимум около 1,5 литра на час. Ако пием вода, когато сме жадни, то тялото вече е започнало да се обезводнява, а когато изпитаме жажда, сме склонни да изпиваме голямо количество вода. Правилният начин на пиене на вода е на малки порции - от 150 до 250 ml, през определено време - на всеки час или на всеки 15 минути. Малките количества вода се усвояват бързо и лесно и поддържат нашето тяло хидратирано през целия ден.

Не чакайте да ожаднеете, за да изпиете чаша вода!

Информацията е предоставена от отдел БЗР

ВЕРИФИЦИРАН Е ГОДИШНИЯТ ДОКЛАД ПО ОКОЛНА СРЕДА

Не са установени нарушения по изследваните показатели

Съгласно Закона за опазване на околната среда „Асарел-Медет“ АД ежегодно изготвя Годишен доклад по околна среда, който касае дейностите, за които на компанията е предоставено Комплексно разрешително. Докладът съдържа няколко раздела, в които са публикувани резултатите от екологичния мониторинг за периода 2018 - 2022 г. Оценката на експертите е, че не са констатирани нарушения и превишения на нормите, които са регламентирани в нашето Комплексно разрешително от 2010 г.

Освен на компонентите на околната среда, докладът обръща внимание и на използваните ресурси за битови и

производствени нужди, които остават в нормата. Налично е също съответствие при разходите на електро и топлинна енергия през изминалата година. Не са констатирани нарушения при количествата на вредни емисии в околната среда, като за получаване на резултатите е използван методът на измервателната стойност. Изследваните показатели – вода, въздух, шум, са в нормите. Не са констатирани нарушения при управлението на отпадъците - от тяхното образуване и третиране до последващото им предаване за оползотворяване и обезвреждане.

Отдел „ЕКОЛОГИЯ“

Асарелци събраха близо 150 кг пластмасови капачки

148 кг капачки бяха събрани в трите метални сърца, поставени на територията на „Асарел-Медет“. Количеството бе набавено за близо 7 месеца, като част от националната благотворителна инициатива „Капачки за бъдеще“, организирана от едноименната фондация на Лазар Рагков.

Каузата, която подкрепяме, е със събраните средства от предадените пластмасови отпадъци да се закупи и дари медицинска техника и специализирано оборудване за спасяването на недоносени деца.

Кампанията в „Асарел“ отново се осъществи със съдействието на Димитър Филин от панагюрската фирма „Строймат Груп“.

Напомняме ви какви капачки са подходящи за събиране, за да не се усложнява работата при отделянето на неподходящите такива за рециклиране.

Почти всякакви капачки, които се намират в дома ни:

- от напитки /вода, мляко, бира, безалкохолно и др./;
- от препарати за хигиена /гуш гел, шампоан, перилни препарати и омекотители и др./;
- всички капачки, на които от вътрешната страна има номер 2 или 5 в триъгълник.

Отдел „КОМУНИКАЦИИ“

ХИМИЧЕН АНАЛИЗ НА ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ ОТ РАЙОНА НА „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ АД

През месец ЮНИ пречиствателните съоръжения в дружеството функционираха нормално. Средно за периода показателите на изход пречиствателни станции са в рамките на индивидуалните емисионни ограничения /ИЕО/, определени в Комплексното разрешително на дружеството № 404-НО-ИО-А5/2018 и в Разрешителното за заустване. Състоянието на повърхностните води за периода се оценява на базата на седмични пробонабирания от 15 пункта /от повърхностните и техногенни водни потоци в района на „Асарел-Медет“ АД /с анализ на всяка проба по 4 показателя. Продължава тенденцията към запазване на доброто имисионно състояние на повърхностните води в района на дружеството.

ОБООБЩЕНИ РЕЗУЛТАТИ НА ЕМИСИОННИТЕ И ИМИСИОННИТЕ ВЕЩЕСТВА

КОНТРОЛЕН ПУНКТ		pH	Cu	Mn	Fe
			mg/l	mg/l	mg/l
A5	изход ПСБФВ	7,21	0,010	0,040	0,060
A10	изход ПС /ПСРВ и ПСДВ/	7,00	0,008	0,011	0,022
A13	р. Асарелска – „Реките“	6,80	0,023	0,038	0,066
P6	р. Панова – „Реките“	6,92	0,017	0,052	0,070
L4	р. Люляковица	7,80	0,009	0,019	0,020
B1	р. Банска Луда Яна	7,61	0,013	0,027	0,050
M6	р. Мареш, при гимназията	7,23	0,019	0,003	0,042

Стажантите в „Асарел-Медет“:

ПРАКТИКАТА Е КЛЮЧЪТ КЪМ УСПЕХА В ПРОФЕСИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ

Виктория МАНЕВА, СУ „Климент Охридски“

Съществуват различни дефиниции за понятието „успех“ - някои казват, че да си успешен означава да постигаш сполучливо дадени цели, а други - че това е срещата между късмета и добрата възможност в подходящото време.

Аз припознавам успеха повече във второто определение, тъй като вярвам, че когато се появи добра възможност, човек се мотивира да покаже най-доброто, на което е способен. Но същевременно трябва да не се страхува да пробва нови и различни неща и да се самоусъвършенства. А когато мечтаеш силно, вярваш достатъчно в себе си и си готов да действаш, без да се притесняваш от каквито и да е трудности, успехът няма как да те подмине.

На 3-ти юли стартира лятната стажантска програма на „Асарел-Медет“, която тази година навърши 20 години от първото си издание. За пореден път компанията предоставя шанс за развитие и трупане на опит в реална работна среда на младите хора. Не е тайна, че за да си успешен в професионално отношение, стажът изиграва ключова роля. А практиката в дружеството е много ценна с това, че предлага широкоспектърно поле за „изява“ в сферата на минното дело, и разполага с голям кръг от професионалисти, които със своя личен опит ще помогнат на младежите да вървят уверено по пътя към успеха.

Тази година в стажантската програма се включихме общо 14 студенти и дипломанти, като сме разпределени в различни отдели и звена - „Ремонт Рудник и ЦРБ“, „Качествен контрол“, „Доставки и логистика“, „Информационни и телекомуникационни технологии“ и други. Някои от нас прекрачват прага на дружеството за първи път като стажанти, докато други се връщаме за втори, дори и за трети път. Аз, например, съм един от тези „ветерани“ в стажа на „Асарел“ - за трета поредна година ставам част от отдел „Комуникации“ за лятото и се връщам по-мотивирана, ентусиазирана и готова, като истински професионалист, да изпълнявам различните задачи и дейности, които са ми възложени. Всеки мой работен ден, прекаран в дружеството, е динамичен и ползотворен. След три поредни лета мога да кажа, че стажът на „Асарел“ ме научи на много неща, но най-вече ме направи по-смела, по-решителна и по-инициативна.

Но какво означава да си стажант в една от водещите минни компании в България, как се справят с предизвикателствата, кое е най-ценното в работата тук - на тези въпроси отговарят самите те, стажантите в „Асарел-Медет“.

Димитър ТОМОВ, УНСС, София

За четвъртокурсника Димитър Томов, който учи „Публична администрация“ в УНСС, е важно да прилага знанията си на практика, а стажантската програма на „Асарел-Медет“ предлага точно това - реална работна среда, в която да провери и доразвие уменията си. Той смята, че именно това е ключът към успешната професионална реализация. „Всеки ден е различен, има казуси, които възникват внезапно и трябва да се решават бързо, и с помощта на екипа от отдел „Доставки и логистика“, при които работя вече трето лято подред, успявам да се справя с тях“, споделя Митко.

Силвия ПИПЕРКОВА,
Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Откриваме Силвия Пиперкова в химическата лаборатория към отдел „Качествен контрол“. За желанието си да се включи в стажантската програма на дружеството тя разказа: „Исках да се науча на нови методи и изследвания и смятам, че тук е най-подходящото място за това, тъй като лабораторията в производствени условия е много по-различна от тази в университета. Най-интересно ми е да се запозная с апаратурата отблизо, защото в студентската лаборатория достъпът до нея е труден, а за един химик практиката с нея е изключително важна.“

Кристиян ДИМИТРОВ,
Технически университет, София

Кристиян Димитров, който е студент в Техническия университет в София и стажант в отдел „Информационни и телекомуникационни технологии“, разбира за стажантската програма от свои приятели, които вече са били част от нея и са останали с много добри впечатления от практиката. Мотивация за своето кандидатстване открива във възможността да стажува в минна компания от мащабите на „Асарел-Медет“, която гържи на иновациите и инвестира непрекъснато в модернизиранието на технологиите в производството. В свободното си време се занимава професионално с футбол – той е част от мъжкия отбор на ФК „Оборище“. Познава се и с всички футболисти от футболната секция на „Асарел-Медет“, дори вече е получил покана да се присъедини към тях в предстоящите турнири.

Георги ЕФТИМОВ,
Технически университет - филиал гр. Пловдив

Още от 10-и клас Георги Ефтимов е запален по електрониката и автоматиката благодарение на своя дядо, който също е част от голямото асарелско семейство и с когото заедно създавали самоделни устройства. Това негово увлечение е причината да кандидатства в Техническия университет, а наученото там сега прилага по време на стажуването си в отдел „Ремонт Обогабителна фабрика“, звено „Автоматизация“, където част от задълженията му включват експлоатацията и поддръжката на различните сонди, датчици и кантари на ленти, както и проследяването на температурата на маслата, които охлаждаат лагерите на двигателите. Другата голяма страст на Георги е тенисът на маса. Той е един от най-перспективните млади български състезатели в този спорт – доказателство за това е фактът, че е носител на наградата на името на проф. д-р Лъчезар Цоцорков, която традиционно се връчва по време на международния турнир Asarel Bulgaria Open. След като приключи работният ден в компанията, Георги отива в залата, където тренира деца от спортния клуб по тенис на маса на „Асарел-Медет“, от който е част и самият той.

Повече за Георги и неговите спортни успехи четете на стр. 18

Страниците подготви Виктория МАНЕВА, стажант в отдел „Комуникации“

Девет зрелостници от специалност „Минна електромеханика“ получиха покана за работа в „Асарел-Медет“

Свидетелства за професионална квалификация - трета степен, на 52 зрелостници от Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм в Панагюрище бяха връчени на 21 юни, на официална церемония в читалище „Виделина-1865“. Девет от тях завършиха паралелката „Минна електромеханика“ с дуална форма на обучение и получиха покана за работа в „Асарел-Медет“ АД. Всички те са с отличен и много добър успех.

„След 12 години труд и усърдие, изпитания на волята и ума, днес Ви прекрачвате към един нов етап от Вашия житейски път. Искам от името на ръководството на „Асарел-Медет“ да Ви кажа, че ние ще бъдем много

щастливи ако онези от Вас, които успешно преодоляхте предизвикателството дуална форма на обучение, решите да преминете към този нов етап от своя живот, като част от екипа на нашата компания“, каза в приветствието си към абитуриентите прокурисът на „Асарел-Медет“ АД Галя Костова.

Оващи и подаръци от компанията ни получиха зрелостниците от паралелката „Минна електромеханика“, петима от които завършиха с отличен успех – Гергана Илкова, Илиян Джамбазов, Кристиан Цуцекков, Иван Попов и Добрин Шикеров.

Отличниците Гергана Илкова и Илиян Джамбазов:

**НАСТАВНИЦИТЕ НИ НАУЧИХА НА ТЪНКОСТИ,
КОИТО НЯМА КАК ДА ОВЛАДЕЕМ В КЛАСНАТА СТАЯ**

Развълнувани, ентузиазирани и с перспективна професия. Така приключиха учебната година двамата от отличниците на випуск 2023 в Професионалната гимназия в Панагюрище - Гергана Илкова и Илиян Джамбазов. И двамата избират неслучайно специалността „Минна електромеханика“.

За Гергана тази професия е почти генетично предопределена. Нейният баща Кръстьо Илков е монтьор на електронно производствено оборудване в „Асарел-Медет“. Сестрата на Мария е отличник от четвъртия випуск дуално обучение на Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм в Панагюрище. Тя се дипломира през миналата година и вече работи като електромонтьор в дружеството. Вечер фамилните оперативки задължително преминават през обсъждане на трудовия ден, но това не тежи на семейство Илкови. „Баща ми и сестра ми повлияха на моя избор, но аз и сама си бях решила, че искам да уча нещо, което да ми помага занапред. Освен това знаех, че ако имам затруднения, те ще ми помагат“, споделя Гергана.

Към Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ се е насочил Илиян Джамбазов, който вече си е избрал и специалността - „Електроенергетика и електрообзавеждане“.

Жичките са неговата страст от дете и когато се насочва към Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм в Панагюрище, родителите му го подкрепят. „Практическото обучение в „Асарел-Медет“ ни даде много, защото наставниците ни научиха на тънкости в професията, които няма как да получим като знания в класната стая“, споделят Гергана и Илиян.

Христо ПАЕВ, експерт „Връзки с обществеността“

„Звезден клас '2022“ събра над 270 даровити панагюрчета

Прокуристъ Галя Костова стана кръстник на най-талантливите млади творци

Истински звездопад от таланти се изсипа над голямата сцена в Театър Дом - паметник. На 13 юли за поредна година инициативата „Звезден клас“ събра над 270 деца и младежи, носители на регионални, национални и международни отличия в сферата на науката, изкуствата и спорта.

Прокуристъ на „Асарел-Медет“ и председател на фондация „Асарел“ Галя Костова бе една от „кръстниците“ на талантливите панагюрски деца по време на звездната церемония. На нея се падна честта да поздравя и връчи традиционните медали на отличените в областта на изкуството. „Всеки човек се ражда с някаква дарба - просто е въпрос на време, докато откриеш каква е тя. Но каквото и талант да имаш, той не струва нищо, ако не го използваш и не работиш упорито, за да го развиеш. Мъдрите хора казват, че изкуството е мед, който храни човешките души, събран на крилете на лишенията и труда“, сподели г-жа Костова в своето обръщение към младите творци. „Благодаря на Вас, на Вашите родители и преподаватели, за усилията, които ежедневно полагате. Бъдете все така трудолюбиви, лобознателни и правете това, което обичате със сърце, а ние ще бъдем зад Вас и ще Ви подкрепяме“, каза още тя.

Освен обществено признание всички наградени получиха и финансово стимулиране, като средствата за това са осигурени от Общината, „Асарел-Медет“ АД и „Оптикс“ АД. От 2012 г. със сключването на Дарителски договор компанията ни удвоява сумата, която община Панагюрище определя за подпомагане на младите дарования.

Анелия РАЛЕНЕКОВА, специалист „Комуникации“

ПЪЛНИЯТ ОТЛИЧНИК ОТ ДУАЛНОТО ИЛИЯН ДЖАМБАЗОВ ПОЛУЧИ „ЗЛАТЕН КЛЮЧ“ ОТ КМЕТА НИКОЛА БЕЛИШКИ

Почетната награда „Златен ключ“ заслужи ученикът от Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм в Панагюрище Илиян Джамбазов. Призът се връчва на зрелостници, които имат успех над 5.80. Илиян се дипломира по специалността „Минна електромеханика“ с 6.00. Той получи отличието от кмета на общината Никола Белишки, който пожела на най-добрите ученици да бъдат здрави, с устрем да следват мечтите си, да открият най-доброто за себе си, но да

обичат, помнят и уважават своите корени.

Церемонията се проведе на 11 юли в Ритуалната зала в сградата на Община Панагюрище, а ключетата се връчват на най-добрите зрелостници за 11-а поредна година. Ритуалът бе уважен и от зам.-кмета по хуманитарните дейности Галина Матанова, директорите на училища и класните ръководители на младежите. Тази година броят на отличниците бе 21.

Христо ПАЕВ, експерт „Връзки с обществеността“

ОТНОВО ПРАЗНУВАМЕ ЗАЕДНО

Скъпи колеги, в края на месец август ще отбележим своя професионален празник. След принудителната пауза, заради пандемията, традицията за голям концерт по случай Деня на миньора се завръща. Тази година отново ще празнуваме заедно и то в два последователни дни. На 25 август /петък/ вечерта, на площада в центъра на град Панагюрище, ще имаме възможност да се докоснем до магията на 3D мапинг шоуто и да се насладим на гласовете и хитовете, изпълнени от любими звезди на родната поп и рок музика. А на 26 август - събота, на поляната в Панагюрски колонии, празникът ще премине под звуците на българския традиционен и съвременен фолклор. Отново ще се извие фирменото хоро на работещите, семействата и пенсионерите от дружеството, заедно с Николина Чакърдъкова и Неврокопския танцов ансамбъл. Очакваме Ви!

КОНЦЕРТ „ПРАЗНУВАМЕ ЗАЕДНО“

25 август 2023 г., пл. „20 април“ в гр. Панагюрище

Йорданка Христова

Водещ **Ненчо Балабанов**

19:30 ч. – 20:00 ч.

Изява на местни таланти

20:00 ч. – 20:45 ч.

Йорданка Христова

20:45 ч. – 21:00 ч.

Приветствие на ръководството
на „Асарел-Медет“ АД

20:45 ч. – 21:55 ч.

Миро

21:55 ч.

3D мапинг шоу върху сградата
на читалище „Виделина – 1865“

22:00 ч.

Рок група „Фондацията“ представя:
„ГОЛЕМИТЕ БГ РОК ГЛАСОВЕ“

Венко
Поромански

Дони
Добрин Векилов

Кирил
Маричков

Иван
Лечев

Славчо
Николов

ФОНДАЦИЯТА

Специални гости

Славин
Славчев

Наско
от Б.Т.Р.

Звезди
от АХАТ

СЕМЕЕН ФОЛКЛОРЕН ПРАЗНИК „ХАЙДЕ НА ХОРОТО“

26 август 2023 г., с. Панагюрски колонии

10:30 – 12:30 ч.

Курбан за здраве, приготвен от Ути Бъчваров
и конкурс за домашен панагюрски тутманик

10:30 – 16:30 ч.

Детски игри и атракциони

11:00

Водосвет за здраве и благополучие

11:30

Откриване на празника с водещ Ненчо Балабанов

11:45 – 12:15 ч.

Читалищно надиграване

12:15 ч. – 12:30 ч.

Приветствие от ръководството на „Асарел-Медет“ АД

12:30 ч. – 13:30 ч.

Николина Чакардъкова с Неврокопския танцов
ансамбъл и фирмено хоро

13:30 – 13:40 ч.

Хумор с Ненчо Балабанов

13:40 ч. – 14:40 ч.

Деси Добрева

14:40 ч. – 15:20 ч.

Симона Загорова

15:30 ч. – 16:30 ч.

Глория

Ути Бъчваров

Ненчо Балабанов

Николина Чакардъкова

Неврокопски ансамбъл

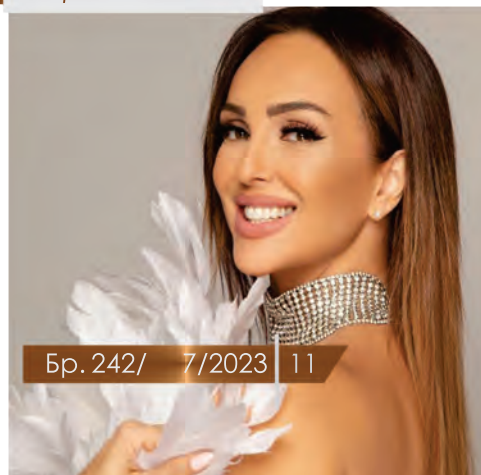
Деси Добрева

Симона Загорова

Глория

Студентски практики в „Асарел-Медет“

Студенти от различни специалности на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ проведоха учебни практики в „Асарел-Медет“ като елемент от продължаващото партньорство между компанията ни и учебното заведение.

Първи ни гостуваха студентите от специалността „Обогатяване и рециклиране на суровини“, като групата бе водена от гл. ас. Теодора Янкова. За обогатителна фабрика „Асарел“ младежите научиха повече от инж. Неделчо Елшишки, началник на Фабриката, който ги запозна с въведените дигитални системи за планиране и управление.

Няколко дни след тях, Десислав Иванов – главен инженер геология от отдел „Минно инженерство“ в „Асарел-Медет“, посрещна студентите от специалността „Геология и проучване на минерални и енергийни ресурси“. Групата бе водена от доц. д-р Станислав Стойков и ас. д-р. Данаил Йовчев от катедра „Геология и проучване на полезни изкопаеми“ в Минно-геоложкия университет. Д. Иванов запозна младежите с геологията на находище „Асарел“, както и с дигиталните технологии за мониторинг и управление на рудничните процеси.

Анелия ПАЛЕНЕКОВА, специалист „Коммуникации“

Ученици от дуалните паралелки на Професионалната гимназия стажуваха пробно

Възможностите за професионална реализация в „Асарел-Медет“ научиха 50 ученици от Професионалната гимназия по индустриални технологии, мениджмънт и туризъм в Панагюрище по време на пробното си стажуване в дружеството. Заедно с групите бяха и техните преподаватели инж. Ненчо Ненчев, инж. Лушка Маслева и инж. Демичка Мехтерова.

Първата група бе съставена от осмокласниците и деветокласниците по специалност „Минна електромеханика“, а втората от деветокласници и десетокласници от „Автомобилна техника“ и „Обогатителни, преработващи и рециклиционни технологии“. Всички те се запознаха с историята и развитието на дружеството във фирмената експозиция на „Асарел-Медет“. Разгледаха и модерното флотационно оборудване на Обогатителната фабрика и цеха за екстракция и електролиза на катодна мед, която е с най-високата степен на чистота – 99,99%.

Това е петото поред пробно стажуване на ученици в дружеството, като проектът е финансиран по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

Отдел „КОМУНИКАЦИИ“

Димитър Цоцорков награди новите SDG Pioneers за България

На официална церемония бяха наградени новите победители в българския конкурс за напредък по целите на ООН за устойчиво развитие – SDG Pioneers. През тази година за първи път Българската мрежа на Глобалния договор на ООН можеше да отличи не само представители на големия бизнес, но и на малките и средни предприятия.

Отличията бяха връчени от председателя на Българската мрежа и председател на Надзорния съвет на „Асарел-Медет“ АД Димитър Цоцорков, както и от заместник-министъра на труда и социалната политика Гинка Машова.

В категория „Бизнес“ наградата отиде при Спирос Номикос – главен изпълнителен директор на „Солвей Согу“ – България, а в категория „Малки и средни предприятия“ победител стана Роберто Санторелми – управител на „Куминяно Фрут“ – Пловдив.

В журито, оценяващо номинациите, участваха Иванка Шалапатова – министър на труда и социалната политика, Димитър Цоцорков, Огнян Траянов – основател на „Техно-Логика“, Елица Баракова, изпълнителен директор на фондация ВСаuse, проф. Димитър Димитров, ректор на УНСС, и Кристина де Бройн – ръководител на UNICEF за България.

Връчването на вторите годишни отличия за устойчивост още веднъж подчерта значимите принципи, които обединяват компаниите от Глобалния договор на ООН и Българската мрежа. През 2022 г. Димитър Цоцорков стана първият победител в националния конкурс, а по-късно беше отличен и сред 10-имата глобални призъори от централата на Глобалния договор на ООН в Ню Йорк.

Подкрепихме и 20-ото издание на Международния фестивал на червенокръстките и здравни филми

За втора поредна година фондация „Асарел“ е един от гарителите на Международния фестивал на червенокръстките и здравни филми (Red Cross Film Festival), който се провежда от 14 до 18 юни.

„Благодарение на Вас и на Вашата подкрепа ние успяхме и тази година да проведем 20-ото юбилейно издание на фестивала. Изключителната филмова програма привлече огромен брой зрители в залите на Фестивален комплекс - Варна в четири поредни вечери... При активно участие премина и кръглата маса на тема: „Ролята на БЧК в подкрепа на уязвими групи и психичното здраве“, се посочва още в благодарственото писмо, адресирано до председателя на фондация „Асарел“ Гая Костова.

Фестивалът е създаден през 1965 г. от Българския Червен кръст, Световната здравна организация, ЮНЕСКО и Международната федерация на сдруженията на Червения кръст и Червения полумесец. Негови организатори са Българския Червен кръст и Медицински университет – Варна. Събитието се провежда под патронажа на вицепрезидента на Република България Илиана Йотова. То е един своеобразен международен форум на хуманността и солидарността, както и място за обмяна на опит за хората на изкуството.

Цветомира ТИНКОВА, специалист „Комуникации“

ЧУ ЛИ...? Любопитно от минни издания

НЕДОСТИГЪТ НА НЯКОИ МЕТАЛИ И МИНЕРАЛИ НЯМА ДА СПЪНЕ НИСКОВЪГЛЕРОДНАТА ИКОНОМИКА

„Недостигът на метали за батерии и други критични минерали изглежда по-малко вероятно да възпрепятства прехода към нисковъглеродна икономика“, съобщава Международната агенция по енергетика (МАЕ) в нов доклад, проследяващ нарастването на инвестициите в минния сектор, информира bloomberg.tv. През последните две години инвестициите в отрасъла са скочили с 50%, главно благодарение на увеличаването на проектите за литий, а множеството новообявени проекти показват, че предлагането навакхва очаквания бум в търсенето до края на десетилетието, става ясно от доклада на агенцията. Преди две години агенцията предупреди, че бумът в търсенето на важни минерали по време на енергийния преход рискува да доведе до огромен недостиг на важни суровини като литий, кобалт, мед и никел. Подобни предупреждения са отправяни от банки, консултантски фирми, търговски къщи и самите миньори, но сега МАЕ твърди, че разрастването на разходите за нови минни проекти спомага за преодоляване на дългосрочната разлика между търсенето и предлагането.

„Разглеждаме ситуацията след алармирането и сме на мнение, че правителствата и компаниите са реагирани на тази доста трудна ситуация“, заяви в интервю Фатих Бирол, ръководител на МАЕ. „Всички знаем, че минните проекти често се сблъскват със забавяния - има проблеми с издаването на

разрешителни и превишаване на разходите - но картината от инвестиционна гледна точка е по-скоро окуражаваща. Далеч не е сигурно, че всички обявени проекти ще бъдат пуснати в експлоатация. Последните инвестиции показват, че капиталовите пазари вършат своята работа, за да стимулират предлагането“, каза Бирол. „Ако всички те започнат да се произвеждат, това ще бъде достатъчно, за да се задоволят близо 75% от доставките, необходими за изпълнение на изискванията за нулев нетен въглероден отпечатък в света през 2030 г.“, допълни той.

НЕДОСТИГ НА МЕД

Инвестициите в минното дело също не са разпределени равномерно и медта все още може да се сблъска с недостиг, освен ако разходите не се увеличат, казва Бирол. Въпреки че медта има по-голям пазар от лития, никела и кобалта, нейните широки приложения в секторите на възобновяемата енергия и електрическите превозни средства предизвикаха няколко подобни предупреждения през последните месеци. Citigroup заяви, че металът се очертава като предпочитан от инвеститорите начин за залагане на енергийния преход - тенденция, която ще засили възможностите за набиране на средства за медни мини.

bloomberg.tv.

ЗАЩО ЗЛАТОТО Е В ОСНОВАТА НА ПАРИЧНИТЕ СИСТЕМИ В ИСТОРИЯТА?

Съществуват редица основателни причини, поради които златото е в основата на паричните системи в историята. Въпросът е защо хората не са се спрели на медта или на айнщайний например? Накратко, златото е идеалният избор за парична единица, тъй като е сравнително нереактивно, среща се рядко и има относително ниска температура на топене. На фона на тези качества и историята му, металът си е спечелил признание, което го свързва с красотата, богатството и властта, а когато става въпрос за материали със стойност, това са все важни характеристики, пише сайтът obekti.bg.

От 2013 г. насам златото вече не е обвързано с никакви признати валути. Обединеното кралство изоставя златния стандарт през 1931 г., последвано от САЩ през 1971 г., което означава, че тяхната валута няма стойност, пряко свързана със златото. Това означава също, че златото вече не може да се търгува като пряк метод за плащане - като парите в брой.

Този елемент играе важна роля в паричните системи по света още от древни времена. Първите златни монети се приписват на цар Крез от Лидия, област в днешна Турция, около 550 г. пр.н.е. От феодална Япония до ренесансова Европа през последните векове златото се обвързва с много основни световни валути. Дори драконът Смог от „Хобит“ осъзнава стойността му. През 2010 г. Санат Кумар, инженер химик от Колумбийския университет, говори пред NPR и обяснява по един впечатляващ начин защо този консенсус може да е възникнал от гледна точка на химията. Ако разгледате внимателно елементите в периодичната таблица, ще забележите, че повечето варианти могат бързо да бъдат изключени.

Най-ясната колона в таблицата - благородните газове - имат предимството, че са химически стабилни, но са газове, които би било доста трудно да гържите в портфейла си. В лявата част на таблицата ще видите алкални метали като литий, калий и натрий. Макар че може да са сравнително често срещани, те са силно реактивни. Литият например може спонтанно да избухне в пламък, ако е изложен на въздух. Санат казва, че лесно могат да се изключат още 38 други елемента защото са твърде реактивни. Долните два реда на Периодичната таблица също могат да бъдат изключени, тъй като са радиоактивни. Така от общо 118 елемента вече остават само 30 възможни кандидати.

Кумар допълва, че в най-добрия вариант трябва да се намери метал, който е рядък, но не прекалено. Остават ни родий, паладий, платина, сребро и злато. И тъй като родият и паладият са идентифицирани едва в началото на XIX в., означава, че те не са били известни на повечето култури до сравнително скоро. Платината би била достоен вариант, но с температура на топене - 1768 °C, означава, че за стопяване и овладяването ѝ ще е необходима изключително гореща пещ. Ранните цивилизации не са били в състояние да постигнат тази топлина, така че за тях е било почти невъзможно да я изковат и превърнат в джобни монети. Остават ни среброто и златото. Среброто, също е било широко използвано в монети като валута в историята и има много свойства, които го правят желано. Въпреки това златото е безспорно най-добрият избор, тъй като е по-малко податливо на потъмняване, твърди Кумар. „За Земята, с всички параметри, с които разполагаме, златото е най-подходящото“, обяснява той и обобщава: „Не би се получило по друг начин.“

obekti.bg.

Звездни концерти, стажантски вълнения и уникални инженерни постижения в компанията

НАЗАД КЪМ ВОДЕЩИТЕ НОВИНИ В ЮЛСКИЯ ФИРМЕН БЮЛЕТИН ПРЕДИ 5, 10 И 15 ГОДИНИ

„Асарел-Медет“ е лидер в бранша! Заглавие, което буди гордост от първа страница на фирменото ни издание преди 15 години, а повод е годишната класация на в-к „Капитал“, в която гружеството ни е обявено за лидер в добивния отрасъл, като заема трето място в топ 50 на най-рентабилните компании. За гордост си е и техниката от ново поколение, която подпомага работещите в ЦРБ и рудник „Асарел“. Телескопичният манипулатор служи за повдигане и преместване на едрогабаритни и тежки товари и е без аналог в България по това време. Без никакви манипулации протича и обсъждането на проекта за изграждането на ново ЦПТ между представители на „Круп“ и „Асарел-Медет“, част от важните инвестиционни проекти през 2008 г. Под буквите сенки на местността Оборище и с финансовата подкрепа на „Асарел-Медет“ се провежда съборът на ловците и риболовците от общините Панагюрище и Стрелча. Не толкова сенчеста обаче е поляната на Панагюрски колонии, където изданието анонсира, че ще посрещне примата на българската естрада Лили Иванова за радост на всички празнуващи Деня на миньора.

В юлския брой на 2013 г. отново е време за гордост, а от заглавието разбираме, че става дума за нещо мащабно - „Уникално! Преместват модул с височина осем етажа“. След оценката за ефективността на циклично-поточните технологии за транспорт на откривка е взето решение за демонтиране и повторно използване на съоръженията на ЦПТ-1 за изграждане на ново ЦПТ-3 за руда. Преместването на цялото съоръжение с тегло над 1100 т е извършено на модули без детайлно разглобяване. Местенето на „Модул 2“ е уникално, предвид теглото му - 650 т и височината му от 24 м /когато 8-етажна сграда/. С внушителни размери е и новият челен товарач CAT 993K, който е с обем на кофата 13 куб. м и заменя „ветерана“ CAT 992D, излизащ в заслужена пенсия след 17 години усилена работа и отработени 115 000 моточаса. Четем и за новите „умни“ устройства, които ще следят състоянието на Окисно напипище, а модерната автоматична система дава възможности за контрол и анализ на ситуацията. Шампионски анализ прави и автомобилният ас Илия Царски, който посвещава победата си в 6-ия кръг от планинското първенство по автомобилизъм на своя баща и на генералния спонсор на ралито „Асарел-Медет“. Картините на колегата Стайо Гарноев стигат чак до Брюксел, където са изложени в залите на Европейския парламент.

Не Европа, а Америка идва у нас преди 5 години с визитата на посланика на САЩ Н. Пр. Ерик Рубин. В „Асарел-Медет“ дипломатът се запознава с историята и дейността на компанията, а в разговори с ръководството са обсъдени и възможности за нови проекти и разширяване контактите на гружеството със сродни фирми в САЩ. След високоставената визита на посланика следват още чуждестранни посещения, като македонски предприемачи и мениджъри от Румъния са само част от гостите през 2018 г. Следва излизане извън граница за участието ни в 25-ия Световен минен конгрес в Астана. Връщаме се обратно на територията на „Асарел“, но със съобразена скорост, тъй като от отдел БЗР ни информират за новия видеорадар, който ще следи за правилата за движение по ведомствените пътища. С увереност при нас идват и новите стажанти от 15-ата ни лятна стажантска програма, която протича под наслов „МЕЧТАЙ, ВЯРВАЙ, ОПИТАЙ!“ . Мечтаните дипломи получават и 57 зрелостници от Професионалната гимназия, а четирима от тях получават предложение за работа в „Асарел“. 276 тенисиста от 43 държави идват за ASAREL BULGARIA OPEN, а още няколко пъти по толкова са поканени на фирмения празник Деня на миньора, където грандиозно обявяваме, че ще забият група Б.Т.Р. с вокала на „Юрая Хийн“ – Джон Лоутън.

Анелия РАЛЕНКОВА, специалист „Комуникации“

The collage displays several pages from the internal magazine, including:

- ASAREL-MEDGET - ЛИДЕР В БРАНША**: A page celebrating the company's leadership in the mining industry, featuring a cover image of a large piece of machinery.
- СТАЖАНТСКА ПРОГРАМА 2008**: A page about the company's summer internship program, showing photos of participants.
- ЗА ПОЗИТИТЕ НА РИБОЛОВА**: A page about fishing, featuring photos of people fishing and a boat.
- И РОБЕЛ СЪМ, И РУБАЛ СЪМ**: A page about hunting, with photos of hunters and their trophies.
- ПРОФИЛАКТИЧНИТЕ ПРЕГЛЕДИ - ГРИЖА ЗА ЗДРАВЕТО ПРЕЗ ПРЕВЕНЦИЯ НА РИСКА**: A page about health check-ups and risk prevention, showing a doctor examining a patient.
- УНИКАЛНО! ПРЕМЕСТВАТ МОДУЛ С ВИСОЧИНА „ОСЕМ ЕТАЖА“**: A page about the unique feat of moving an eight-story module, with photos of the construction site.
- ШАНС ДА ИЗБЕРЕШ ПРОФЕСИОНАЛ, ТЯ ДА ИЗБЕРЕ ТЕБ**: A page about a professional selection process, featuring a group photo of people.
- ПОСЛАНИКЪТ НА САЩ, ПОСЕТИ „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ И ПАНАГЮРИЩЕ**: A page about a visit from the US ambassador to the company and the Panaguritshe mine.
- „АСАРЕЛ-МЕДЕТ“ ВОД СЪПЪРНИКА ВЪРНА ОТ АВИАЦИЯ СЪ СТАЖАНТСКА ПРОГРАМА**: A page about a competition between the company and its aviation partner.
- 276 ТЕНИСИСТИ ОТ 43 ДЪРЖАВИ ПОДАВА ЗА ASAREL BULGARIA OPEN 2018**: A page about a tennis tournament held at the company.
- ПРОГРАМА ЗА ПРЕВИЖНИТЕ ЧЕСТВАНИЯ ДЕН НА МИНЬОРА 2018**: A page about the company's annual miners' day celebration.

**WTT YOUTH CONTENDER
PANAGYURISHTЕ
PRESENTED BY ASAREL**

Децата на Панагюрище

**Турнир за малки по тенис
на маса събра 23 страни
още в първото си издание**

Текст: Ростислав РУСЕВ

Снимки: Архив

Панагюрска гордост – Димитър Димитров стана трети при U11 на турнира по тенис на маса

„Иохан Себастиан Бах е море“, казва Лудвиг ван Бетовен.

Бах композира над 1000 произведения, цялата колекция е в 170 диска. Приживе е признат за майстор на органа и клавиесина, теоретик и нищо повече. Умира на 65 г. през 1750 г., без светът да знае, че е гений в композицията.

Има 20 деца, а погребва 11. Четирима стават добри композитори. Научени от баща си, дълго са по-известни от него.

Диригентът на църковните хорове в Лайпциг работи без спир, за да не гладува семейството. В пролуките изкарва пари тук-там, дори по сватби и погребения. Кога създава морето от небесни звуци... Дори като ослепява, диктува музика. Не за пари и не за слава, а защото умее и е добре да се направи.

Спортът е управляван от популярността. Парите тичат към прочути състезания и имена. Рекламният ефект привлича спонсори. Иначе – справяй се някак или никак.

В Панагюрище имаше елитен турнир (15-21 май) по тенис на маса за деца и юноши. Първото издание на WTT Youth Contender PANAGYURISHTЕ Presented by Asarel събра над 170 малки от 23 страни. Подобна детска радост под егидата на

Световната федерация се случва за първи път у нас и за втори на Балканите.

Има тънък признак за мащаба на състезание – „подгръжката“. Сред 18-те съдии имаше имена от Белгия, Кипър, Португалия, Испания, Италия, Сърбия, Гърция.

А „железен“ показател за класа с малкото топче е – има ли азиатци. В Панагюрище играха в 5 възрастови групи и 12 дисциплини. Златото отиде в 6 страни: Япония (4), Китай (2), Китайско Тайпе (2), Република Корея, Турция и две титли останаха у нас – Белослава Балканска (U11) и Мирослав Шмид (U13). До сребро стигнаха Англия и Израел, а до полуфиналите – Германия, Румъния, Полша и Азербайджан.

Малко световно? Да, не само в географията. При U17 победи японецът Сора Мацушима, №5 в световната ранглиста, участваха още неколцина от челни десетки.

Как стана? Историята започна преди десетилетие, докато градяха прекрасната зала „Арена Асарел“ с благословията и заслугата най-вече на покойния проф. Лъчезар Цоцорков, „баща“ на съвременния формат на миннообогатителна компания „Асарел-Медет“ АД. Иван Александров, бивш профсъюзен шеф там, разказа: „Г-н Цоцорков ме попита: Какво ще правим?“. Отвърнах: „Аз ще правя турнир по тенис на маса“.

Пред прекрасната зала „Арена Асарел“ стои паметник на Лъчезар Цоцорков (1945-2017), изваян от Вежди Рашидов

Но заслугата е на първо място негова, всичко се получи чрез неговата подкрепа и разбиране.“

През 2015-а се роди изключителният за нашите реалности турнир „Асарел България Оупън“, който чака седмо издание в края на август. Стигна се до 276 тенисисти от 43 страни и участие на олимпийски и световни шампиони начело с великия китаец Ма Лонг. Не беше лесно, включително с възраждането след пандемията.

Естествено е големите да отглеждат деца, нали. И се роди детският турнир. Синът Димитър Цоцорков наследя баща си в компанията, за да продължи традицията и в спорта.

„Щастлив съм, че осъществихме отдавна обмисляната идея за турнир от световна величина за деца – каза Асен Попниколов, председател на сдружение „Асарел България Оупън“, което организира и финансира и надпреварата при големите. – Целта е да създадем традиция, защото за нас развитието на българските надежди е от първостепенна важност. Всяко начало е трудно, проф. Цоцорков казваше: „Да тръгнем първи, означава да тръгнем навреме“. Следваме примера на хора като него – визионери и мечтатели за по-добър свят за нас и нашите деца.“

А ползата? ТВ канали не гърмяха за детския турнир, излезе по нещо в сайтове, но потъна из звездни новини.

На годинка и половина Лъчезар, син на шампионката по тенис на маса Анелия Раленекова (Карова), „инспектира“ залата, където майка му беше част от щаба по организацията

Нормално е и в Панагюрище да не се трупат тълпи от зрители въпреки свободния вход. Полза, измерима в пари или слава, липсваше. Кажете сега, колко спонсори ще забравят рекламния ефект и ще сътворят спорт просто за спорта, за децата, за бъдещето!?

„Да знаете как се радват малките, когато всичко е като при големите... – сподели Анелия Раленекова, шампионка от тениса на маса и част от щаба на турнира. – Организация, хотели, зали, съдии и – деца на 10-12 годинки се чувстват като звезди!“

„Доидоха 142 деца от чужбина, като за първи път е добре – каза Цветозар Христов, директор на турнира. – Видяха отличните условия и очаквам догодина да бъдат към 250. Като съдия съм бил на доста турнири и далеч не всички достигат нивото на Панагюрище.“

Всъщност всичко необходимо е на 200–300 метра, а спокойствието на града го превръща в идеален за спортисти.

При децата няма как без сълзи. Играе 10-годишно сладурче, гошли мама, татко и роднини да гледат, но пада в първи кръг. При U11 се играе за всяко място в класирането, за да имат най-малките повече мачове. Трети стана Димитър Димитров, на когото и родителите, и дядо, и баба са от Панагюрище, като баща му е част и от екипа на „Асарел-Мегет“. Не се изложи и Ема Накова, която е „половин“ панагюрче, щерка е на шампионката Нелия Тушлекова-Накова.

Продължава на стр. 18

Част от организационния екип на турнирите по тенис на маса в Панагюрище – Асен Попниколов, Иван Александров, Анелия Раленекова и Цветозар Христов

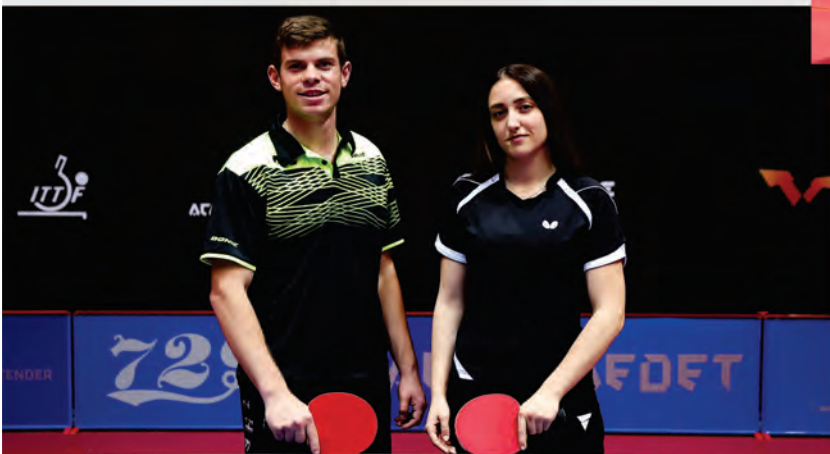
от стр. 17

Турнирът роди и малко чудо – тренировка на китайци с чужденци. Спортните хора от КНР са прочути със затвореност. У нас идеята за заниманието се появи още през 2016-а. Накрая – официална съвместна тренировка между националите за юноши и девойки до 19 г. и разширения китайски юношески състав. И то под ръководството на Ли, който е с ранг старши треньор в КНР и е от школата на провинция Хубей, създава олимпийската вицешампионка Сун Инша.

Така ремонтирахме света, че днес под полза разбираме пари, вещи. Но... Видяйте и друг вид ползи. Вижте ги и у две пораснали деца на Панагюрище.

Турнир по тенис на маса без азиатци не е турнир – в Панагюрище го държат деца от Китай, Китайско Тайпе, Япония, Южна Корея...

Кръстина Иванова и Георги Ефтимов – две пораснали деца на Панагюрище, които се завърнаха в родния им клуб „Асарел-Медет“

КРЪСТИНА И ГЕОРГИ – КАК МАЛКИТЕ СТАВАТ ГОЛЕМИ

Георги Ефтимов е на 20 г., има държавна титла на двоици, национал, играе и в Сърбия. Роден в Панагюрище, започва с тениса на 7 г. От седми клас се мести в Пловдив да учи и играе в елитния „Стоянстрой“. Щом завършва, се връща в панагюрския клуб „Асарел-Медет“.

Кръстина Иванова е на 19 г., има държавни титли на двоици, национал. Родена в Панагюрище, започва на 9 г. с тениса. На 12 се мести в Пловдив да учи и играе в „Стоянстрой“. Наскоро завърши и се върна в „Асарел-Медет“.

Георги се включи сред двайсетината доброволци на детския турнир. Запалено, защото е свое, родно. Въодушеви и сестричката си Нели, която на 13 г. стана най-малкият помагач.

Макар „ветеран“ посвоему, Георги търчи като новобранец. Говорим си в залата и познат му подхвърля: „Къде е баща ти?“. Отговор: „Кара състезатели към София“. Целият град ли помага?! Последва едно „да“, още по-категорично в краткостта си. Добавя: „И аз карах съдии и играчи до летището. Помагаме с каквото можем, за да се случи това събитие, защото е полезно и за Панагюрище, и за спорта в България“. Трогателна е младежката страст на Георги да докаже колко е хубаво „това събитие“, как изброява, сочи оценки на чужденци.

Той е студент в Технически университет - София, в пловдивския филиал. Вижте как мина учебната година. От 8 до 16 ч. лекции, после до 20 ч. в залата, следва подготовка за новия учебен ден. Не остава време за глупости? „Никакво. Това е пътят. Не са ми нужни глупости.“

Кръстина казва сякаш гузно: „Аз сега тренирам само час и половина, не остана време и да помагам на турнира – струпаха се матури, бал, кандидатстване...“

Минаха седмици. Девойката погледне документи за студентка и се видя по-свободна, но просто утрои времето за подготовка. Два часа във фитнеса, два часа и половина – тенис.

А Георги започна тримесечен стаж. Къде? В „Асарел-Медет“. Става в 6 ч., към 7,30 минава задължителния за всички работещи в компанията тест за алкохол. Тръгва си след 16,30. От 17 е в залата. Тренира 10 дечица, така и сам тренира. Пак няма време за глупости.

Кръстина? Миналата година тя работи със същите деца.

Близнаци по съдба. Създадени, изваяни и привлечени от Панагюрище. А за да има спорт, спортисти и турнири в града, причината е основно една и нейното име се появява вече десетина пъти в текста.

Често човек се разкрива чрез своето хоби.

Георги: „Трудно намирам време, но като имам, правя въкъщи инсталации по моята специалност – „Автоматика, информационна и управляваща техника“. Запалих се в десети клас. Започнахме с дяго ми, който е инженер. Гледах клипчета, четох книги, това и кандидатствах, сега уча с огромно желание, а наученото гледам да прилагам и в стажуването ми на „Асарел“.

Усещате ли? Почива си, като работи и се учи. И е орисан да се труди до Панагюрище. Автоматиката обсебва все повече и минното дело.

А Криси обича да чете. „Интересно ми е всичко, свързано с психологията, поведението.“ Скоро ще е студентка. Исква да стане спортен психолог, най-добре – за деца.

Георги крачи към традиционен за Панагюрище отрасъл и в техническа специалност, Криси ще става „треньор на души“ в спорта. Съвсем различни са двамата. И пак някак еднакви – в отдадеността, в дисциплината и в слабостта към магнитна Панагюрище. Да се раждат деца – добре, но трябва и да се отглеждат, и то без „рекламен ефект“.

В началото на XIX век основна роля за възраждането на музиката на Бах има Феликс Менделсон Бартолди, който е от много богато банкерско семейство. Няма необходимост да работи. Но за 38 г. живот и дирижира, и свири, и композира десетки опери, кантати, симфонии и т. н. Пише прекрасния концерт за цигулка №2 и възкресява „Матеус пасион“ на Бах. Защото е добре да се направи. Сякаш неслучайно умира в Лайпциг. Също като Бах.

Богати или бедни, велики или простосмъртни, хубаво е понякога да правим неща просто защото е добре да се направят. Като в Панагюрище.

На Кръстина и родителите, и още дяго ѝ са работили в компанията „Асарел-Медет“, сега тя се върна в отбора „Асарел-Медет“. Картината е завършена? Не още. Растат Димитър и Ема от U11 в детския турнир. Така се правят морета.

СЪБИТИЯТА В „АРЕНА АСАРЕЛ“ ПРЕЗ АВГУСТ

ДАТА	СПОРТ, СЪБИТИЕ	ВИД МЕРОПРИЯТИЕ	ОРГАНИЗАТОР
15 - 20.08.2023 г.	Баскетбол	Лагер	Go Ball Masterclass
18 - 24.08.2023 г.	Баскетбол	Лагер	БК „Септември“
21 - 22.08.2023 г.	Церемония по награждаване на работници		„Асарел-Медет“ АД
29.08 - 03.09.2023 г.	Тенис на маса	WTT FEEDER PANAGYURISHTE PRESENTED BY ASAREL	БФТМ, СКТМ „Асарел-Медет“

Програмата е предоставена от „Спорт Инвест Панагюрище“. Тя не е окончателна и са възможни промени.
За допълнителна информация: зала „Арена Асарел“.

ПОСЕТИХМЕ РОДОПИТЕ НА ЕНЬОВДЕН!

Биосферният резерват „Червената стена“ край село Добростан ни впечатли с красивите си цветя и билки по време на организираната екскурзия от фирмената ни секция по туризъм на 24 юни.

Районът, който посетихме, е осяян с множество карстови пещери, но единствената, подходяща за посещения, е „Добростански бисер“. Отворена е от май до септември, когато се прекратяват посещенията, за да може да бъде приютена малка колония прилепи. До пещерата се стига по приятна горска пътека със спиращи гъха гледки. Входът към нея е много стръмен, но безопасен, като по изградено метално стълбище се слиза 14 метра надолу до залата, която е дълга 30 метра, широка 11 метра и висока 4 метра. Въпреки това тази единствена зала предлага разнообразие от впечатляващи пещерни

образувания като сталактити, сталагмити и няколко дебели сталактони. Най-интересното от образуванията е „Световната купа“ – тя удивително напомня на тази, която се дава на Мондиала.

В Асеновград, посетихме Палеонтологичния музей „Димитър Ковачев“, филиал на Националния природонаучен музей при БАН. Музеят е уникален заради великолепната си и богата експозиция. От разгледаните артефакти става ясно, че в Родопите преди милиони години са живели носорози, жирафи, тигри и други животни, които днес ги няма по нашите ширини. На първия етаж на музея са изложени останките от хоботни бозайници. Най-атрактивният експонат е скелетът на древния Дейнотериум (*Deinotherium Giganteum* Kaup) с размери 4,65 метра височина и 6,80 метра дължина, намерен край с. Езерово, Първомайско. Дейнотериумът е представител на едни от най-големите за всички времена сухоземни бозайници, третият по големина, съществувал някога. Това огромно хоботно животно е обитавало блатистите райони преди 8 млн. години и е тежало повече от 12 тона. Находката е уникална по рода си, тъй като в цял свят има едва пет запазени подобни скелета. Оригиналът на експоната се пази в Националния природонаучен музей – София. На втория етаж в стъклени витрини са изложени много добре запазени останки и цели скелети на интересни животни и в частност на бозайници. Във всяка витрина има информация и рисунки на самите животни в реалната им среда. Впечатляващо е да се види цял скелет на гревен трипръст кон (хипарион), скелет на хиена, останки на газели, саблезъби тигри, носорози и антилопи.

Фирмена секция „Туризъм“

НОВОТО ПАНАГЮРСКО СЪКРОВИЩЕ

Уни Хоспитал

ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ИЗСЛЕДВАНИЯ В КЛИНИЧНА ЛАБОРАТОРИЯ СЕ РАЗШИРЯВАТ

Д-р Васил Василев, началник на Клинична лаборатория в МБАЛ „Уни Хоспитал“ представи възможностите на новия напълно автоматизиран хемилуминисцентен имуноанализатор АУТО ЛУМО А 1000. Апаратът осигурява бързина, голяма прецизност на резултатите, удобство и лекота при работата и поддръжката, посочи д-р Василев и уточни, че в зависимост от изследването, то може да бъде извършено в рамките на от 21 до 40 минути.

Имуноанализаторът разширява портфолиото от изследвания, извършвани в болницата до момента в редица направления: кардиологичен, хипертензивен, гинекологичен и ендокринологичен панел.

„С апарата ще можем да изследваме и всички туморни биомаркери“, обясни д-р Василев. „За нас като лекари туморните маркери са много важни, тъй като резултатите от тях могат да бъдат използвани за скрининг, да подпомогнат диагностицирането и етапа на гадено заболяване, да са част от наблюдението на лечението, както и да подпомогнат определяне на рецидив при пациенти с туморен процес“, сподели още той. В отговор на въпроси от колегите си, д-р Василев обясни, че вече ще могат да бъдат диагностицирани по преценка на специалистите относно състоянието на конкретния

пациент вида анемия, дефицитът на Витамин D, състоянието на овариалния резерв, хормоните на фертилността, както и маркерите за сепсис.

Презентацията е част от политиката на лечебното заведение за академично сътрудничество, професионален и научен обмен с медицинската общност в региона.

НОВИ СТОЛОВЕ ЗА ПАЦИЕНТИТЕ, КОИТО ПРОВЕЖДАТ ХИМИОТЕРАПИЯ

16 нови ергономични пациентски стола са осигурени за Дневния стационар в Онкологичния център на болницата. „Основната цел на обновяването е осигуряването на комфорт и удобства както за пациентите, така и за медицинските специалисти, които се грижат за тях“, сподели д-р Росица Кръстева, началник на Онкологичния център и Отделението по медицинска онкология.

Столовете осигуряват лесно позициониране във вертикално и хоризонтално положение, имат подвижни лакътници за вливания, с възможност за регулиране ъгъла на въртене, допълнителна поставка за краката, която спомага за по-лесното ставане и сядане, възможност за едновременно задвижване на гръбната опора и опората под краката на пациента.

Д-р Кръстева акцентира, че заедно с екипа си в Онкологичен център „Уни Хоспитал“ предлага най-модерното лечение във всяко едно отношение, което не се различава от лечението, което получават пациентите в развитите европейски страни.

Един от столовете е подарък от пациент, в знак на признателност за положените грижи.

ЗАЕДНО

БЕРИГА ХОТЕЛИ ТРАКИЙСКИ ХОТЕЛИЕРИ

8300 SOZOPOL, BULGARIA
+ 359 876 110 110

ANTEAHOTEL.BG

RESERVATIONS@ANTEAHOTEL.BG

